

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

บัณฑิต เศรษฐศาสตร์

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

www.gsei.or.th

ประเด็นนำเสนอ

1. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
2. ขอบเขต เนื้อหาของยุทธศาสตร์ชาติ
3. โจทย์การบ้านของการทำยุทธศาสตร์ชาติ
4. ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมาย SDGs และแผนอื่นๆ

แนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน

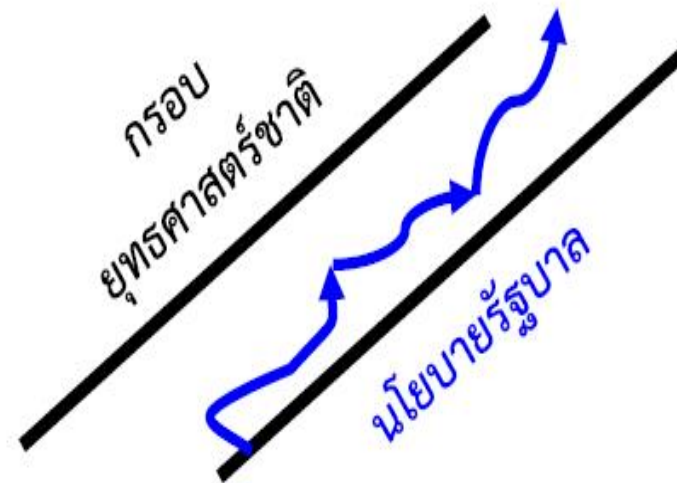
สัญญาที่ให้ไว้กับประชาชนช่วงเลือกตั้ง

นโยบายรัฐบาล

บันไดลิ่ง

วิสัยทัศน์ประเทศไทย

งูที่อยู่ในอุโมงค์

1. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

- กระบวนการจัดทำที่ผ่านมา **โดยมติคณะรัฐมนตรี**
30 มิ.ย.58
- กระบวนการจัดทำต่อไป **ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ**
ผ่านการลงประชามติ 7 สิงหาคม 2559

กระบวนการจัดทำที่ผ่านมา

โดยมติคณะรัฐมนตรี 30 มิ.ย.58

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ (ประธาน : พลเอกวิลาศ อรุณศรี)

อำนาจหน้าที่

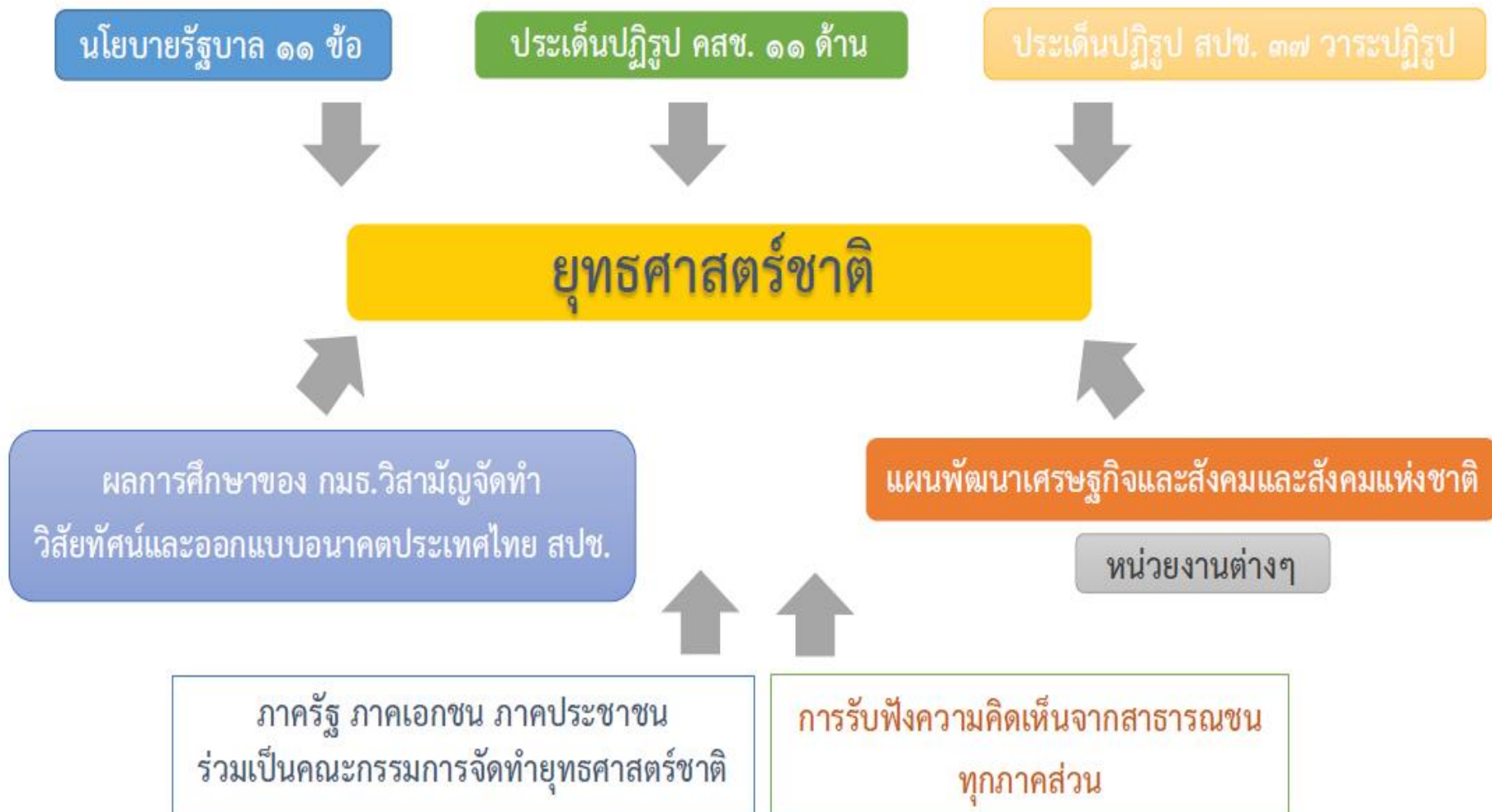
- จัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยนำนโยบายรัฐบาล ๑๑ ด้าน ประเด็นปฏิรูปของ คสช. ๑๑ ด้าน และ ประเด็นปฏิรูปของ สปช. ๓๗ กิจกรรม มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำ
- ให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้ ครม. พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ ต่อไป (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป)

คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูป (ประธาน : พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ)

จัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และการปฏิรูปประเทศในช่วงการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลนี้ และการส่งต่อไปสู่การปฏิรูปและให้รัฐบาลต่อไป ตามแนวทางมติ ครม. วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๕๘

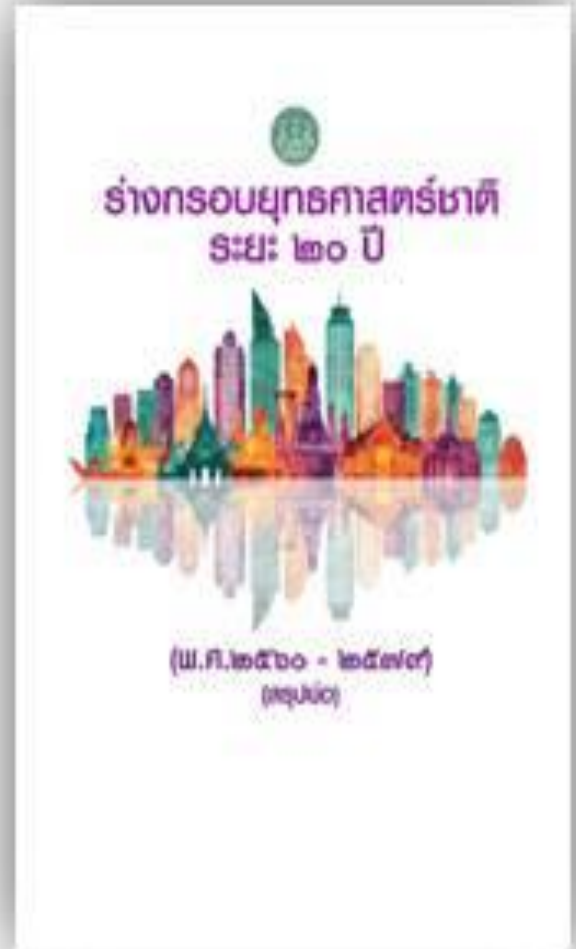
คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (ประธาน : เลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

จัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และเสนอให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติพิจารณา เพื่อให้ส่วนราชการนำไปปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ การส่งต่อไปสู่การปฏิรูปและให้รัฐบาลต่อไป

ร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
(พลเอกวิลาศ อรุณศรี ประธาน)

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตาม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข

และตอบสนองต่อการบรรลุ

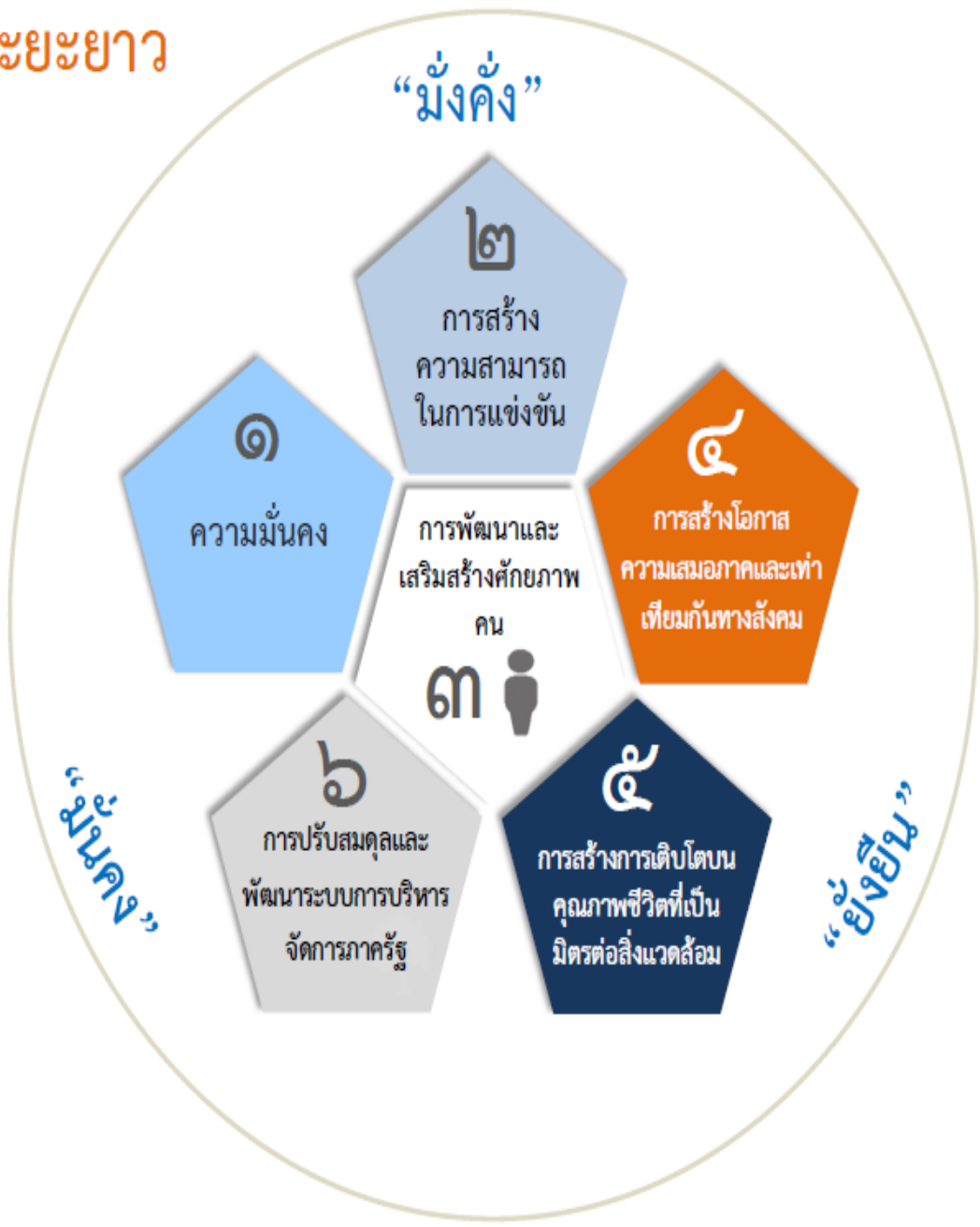
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะ

พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็น

ประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย

สังคมมีความมั่นคง เสมอภาค และเป็นธรรม

ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจและสังคมไทยมีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ระบบเศรษฐกิจมีความเป็นชาติการค้าบนฐานการขยายตัว
ของการค้าส่งค้าปลีกและเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มข้นขึ้น
ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และวิสาหกิจ

คนไทยในอนาคต มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาประเทศ
สามารถปรับตัวรองรับบริบทการพัฒนาในอนาคต

สังคมไทยเป็นสังคมที่เป็นธรรม มีความเหลื่อมล้ำน้อย

เศรษฐกิจและสังคมพัฒนาอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ระบบการบริหารภาครัฐมีประสิทธิภาพ ทันสมัย รับผิดชอบ
โปร่งใส ตรวจสอบได้และประชาชนมีส่วนร่วม

กระบวนการจัดทำต่อไป

ตามรัฐธรรมนูญ

ฉบับผ่านการลงประชามติ 7 สิงหาคม 2559

รัฐธรรมนูญฉบับผ่านการลงประชามติ 2559 กับเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ

- แผนนโยบายแห่งรัฐ (ม.65)
- หมวดรัฐสภา (ม. 142)
- หมวดคณะรัฐมนตรี (ม.162)
- บทเฉพาะกาล (ม.278)

มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนา

ประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ
แผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดัน
ร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย
และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าว ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง
ด้วย

มาตรา ๒๗๕ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๖๕
วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้
รัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายใน
หนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ

รัฐธรรมนูญ ประกาศใช้

120 วัน

ภายใน 365 วัน

กฎหมาย

กระบวนการจัดทำ

ยุทธศาสตร์ชาติ

เนื้อหา

ยุทธศาสตร์ชาติ

โจทย์และความท้าทายสำคัญ

กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่

- เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ
- ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ
- ทำให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็น “ยุทธศาสตร์ชาติ”

(ไม่ใช่ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล)

- เป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติ

หมวดคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๑๖๒ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบาย ต่อรัฐสภาซึ่งต้องสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ และต้องชี้แจงแหล่งที่มาของรายได้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการดำเนินนโยบาย โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่

หมวดรัฐสภา

มาตรา ๑๔๒ ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ต้องแสดง
แหล่งที่มาและประมาณการรายได้ ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์
ที่คาดว่าจะได้รับจากการจ่ายเงิน และความสัมพันธ์กับ
ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาต่าง ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

2. ขอบเขต เนื้อหายุทธศาสตร์ชาติควรเป็นอย่างไร

- ไม่มีข้อกำหนดเป็นสูตรตายตัวสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ความจำเป็นของแต่ละประเทศ
- ประเทศที่มียุทธศาสตร์ชาติส่วนใหญ่เป็นประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา รวมถึงบางประเทศในเอเชียและลาตินอเมริกา เช่น จอร์แดน บาร์เรน
- ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ประเทศที่มียุทธศาสตร์ชาติ เช่น บรูไน เวียดนาม อินโดนีเซีย และมาเลเซีย
- ยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละประเทศมีระยะเวลาแตกต่างกัน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 10-30 ปี

ประเด็นหลักในยุทธศาสตร์ชาติของ 3 ประเทศ

มาเลเซีย

1. เรื่องความเป็นธรรมในสังคม สวัสดิภาพ
2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. การพัฒนาอย่างยั่งยืน
4. การพัฒนาระบบสาธารณสุขปโภคพื้นฐาน
5. การปรับโครงสร้างทาง ศก. ให้เน้นนวัตกรรมและการเพิ่มพูนองค์ความรู้
6. ยุทธศาสตร์พิเศษ สำหรับการปฏิรูประบบราชการให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง

อินโดนีเซีย

1. การพัฒนาและพึ่งพาตนเอง
2. ความเที่ยงธรรมและเป็นประชาธิปไตย
3. สันติสุขและความเป็นเอกภาพ

สิงคโปร์

1. Global Leader
2. Great City
3. A home of Asia for Business Innovation and Talent

3.

โจทย์การบ้านของการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สาระของยุทธศาสตร์ชาติ (Contents) ครอบคลุมประเด็น การพัฒนา เป้าหมายและ ภาพอนาคต ชัดเจน ยอมรับ ร่วมกัน มีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ระบบและกฎหมาย (System and Legal) มีกฎหมายรองรับ และมีระบบการติดตามและ ประเมินผล

กลไกสู่การปฏิบัติ (Implementation / Mechanism) มีประสิทธิภาพ สอดคล้อง ทุกระดับ

การยอมรับของสังคม (Social Acceptance) สาธารณชน และการมีส่วนร่วม ร่วมและความเป็นเจ้าของ ร่วมกัน

4.

ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ กับ SDGs และแผนอื่นๆ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

เป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

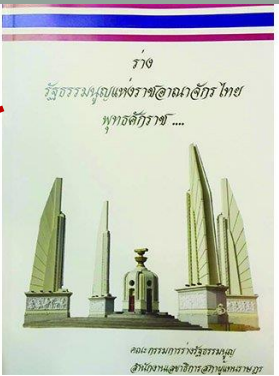
ความตกลงปารีส

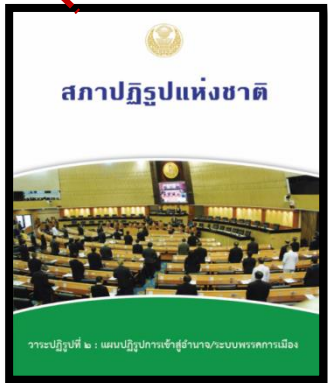
ร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

แผนพัฒนาฯ ที่ 12

รัฐธรรมนูญฉบับที่ 20

ข้อเสนอการปฏิรูป

ประเทศ

แผนการ
เสนอ
กฎหมาย
318 ฉบับ

13 CLIMATE ACTION

ร่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(5) การลดก๊าซและการปรับตัวต่อ Climate Change

รัฐธรรมนูญฉบับที่ 20

การปฏิรูป : ระบบบริหารจัดการน้ำ - Climate Change

ข้อเสนอการปฏิรูปประเทศ

สปช. + สปท.

การปฏิรูปด้านการรับมือกับ CC และแนวทางสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

กฎหมายเฉพาะด้านโลกร้อน

แผนการเสนอกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 4 : ลดการปล่อยก๊าซและเพิ่มขีดความสามารถปรับตัว

แผนพัฒนาฯ ที่ 12

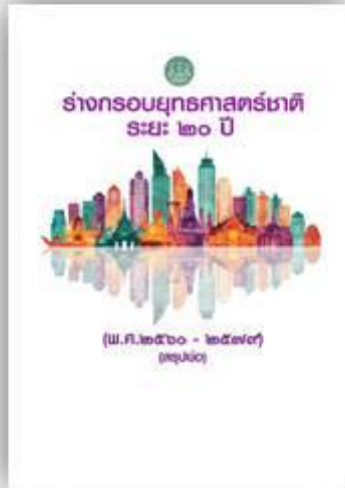
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนปฏิบัติการรองรับความตกลงปารีส

ความตกลงปารีส

บทบาท

ภาคเอกชน ???

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

บัณฑิต เศรษฐศาสตร์

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

www.gsei.or.th